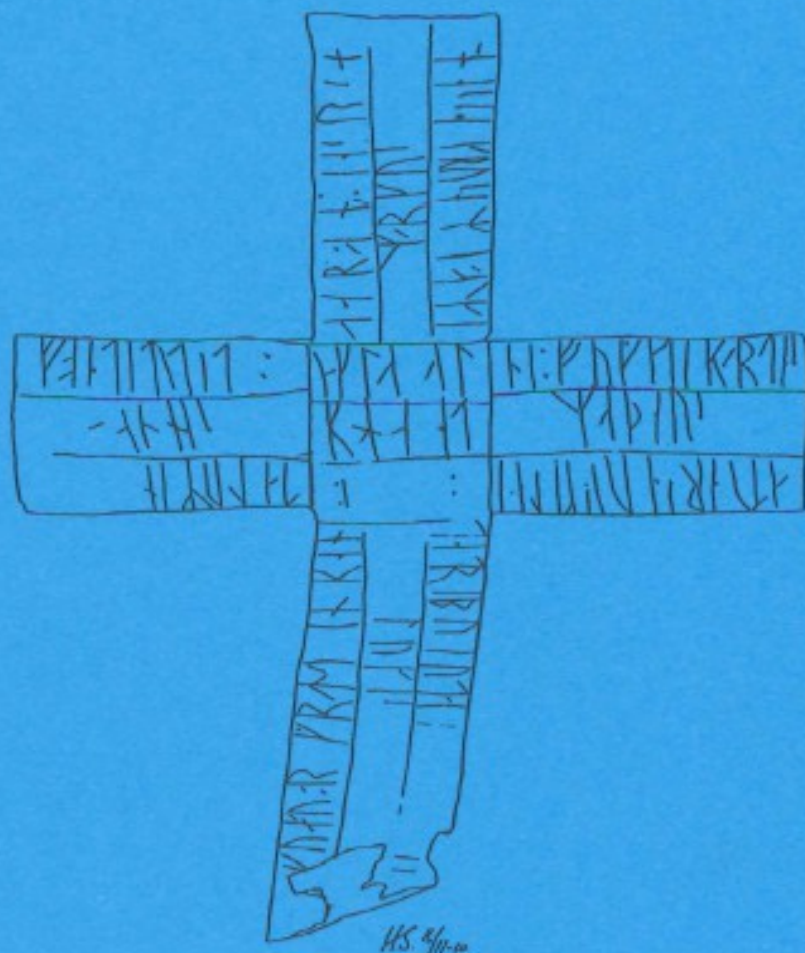

NYTT OM RUNER

Meldingsblad om runeforskning

Nr. 15

2000 (publ. 2001)

ISSN 0801-3756

A354 TØNSBERG TREKARBUNN

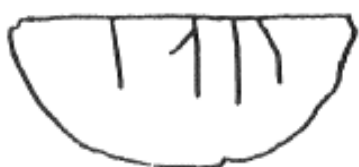
Innskrift A354 står på halvparten av bunnen til et lagget trekar (funn-nr. TAD 569). Fragmentet ble gravd fram i Nedre Langgate 40 i Tønsberg i 1999 og dateres arkeologisk til 1300-tallet. Den bevarte delen er 111 mm lang (dette er om lag trekarbunnens opprinnelige diamter), 62 mm

bred på det bredeste og 3–4 mm tykk. I tillegg til en stjerne med fem tagger finner man en 33 mm lang innskrift med 28 mm høye runer: **auemaria**, *Ave Maria* (“Vær hilset, Maria”). Jf. *NlyR* VI.1 (1980), 42–43.

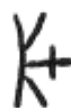
A355 TØNSBERG TREKARBUNN

På en annen halvpart, eller litt under halvparten, av en trekarbunn fra Tønsberg (funn-nr. TAD 579), likeledes funnet i 1999 i Nedre Langgate 40 og datert til 1300-tallet, står rester av 2–3 runer; disse er registrert i Runearkivet som innskrift A355. Det bevarte fragmentet er 91 mm langt (omtrent trekarbunnens opprinnelige diameter), 39 mm bredt og 4–5 mm tykt. De nederste 20–23 mm av de opprinnelig kanskje 35–40 mm høye runene er bevart og leses: **?au** eller eventuelt **?or**. Det er fristende å lese

runene som en forkortelse (med kors foran) av den innskriften som forekommer mest hyppig – ofte forkortet – på trekarbunner (jf. A354 ovenfor), nemlig *Ave Maria*, dvs. som **+au** eller heller **†au**.

I tillegg til disse to trekarbunner med runer ble det i Tønsberg i 1999 funnet et ca. 20×7×0,5–0,7 cm stort fragment av en dreid trekarbunn (TAD 553) med ett tegn på undersiden hvori et kors inngår.

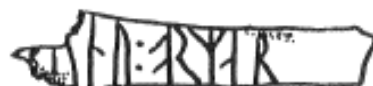

TILLEGG TIL A347 TØNSBERG

I *Nytt om runer* 13 (1998), 18–19, ble innskrift A347 Tønsberg trykt: **+sægs:okæyrir**, sannsynligvis “seks (mark) og (én) øre”. En C14-datering ble bestilt for om mulig å presisere den arkeologiske dateringen nærmere enn til “middelalderen” (1200-/1300-tallet). C14-undersøkelsen tidfester runepinnen til 870–960 e.Kr. Denne overraskende tidlige dateringen ble kommentert av Laboratoriet for radiologisk datering i Trondheim: “Treslaget barlind kan i seg selv bli svært gammelt, og dette kan være årsaken til at prøven ble eldre enn antatt”. Det er tvilsomt om dateringen kan brukes i det hele tatt.

A356 TØNSBERG RIBBEIN

Innskrift A356 står på et bruddstykke av et ribbein fra Tønsberg (funn-nr. TAD 6204), som er et udatert løsfunn fra prøveboring i Nedre Langgate 40 i 1999. Fragmentet er 64 mm langt, 11–14 mm bredt og 4 mm tykt. Det er avslutningen av en innskrift (ca. 45 mm) som er bevart på beinet, etter en bruddkant: —?unu:ôrmar. De to første runene er skadde, men det er kun tvil om lesning av det første, meget dårlig bevarte tegnet (muligens **p** eller **r**). Det siste ordet kan være appellativet *ormr* ‘orm, slange’ i nom.pl. og subjektet for et verb ???un(n)u. Alternativt kunne ôrmar være mannsnavnet *Ormarr* (i nom. eller akk.); foran navnet kunne det ha stått et foranstilt tilnavn eller kanskje heller et verb i flertall.

I tillegg til disse tre runeinnskriftene fra Tønsberg ble runelignende tegn funnet på to trefragmenter (TAD 570 c og d). Innskriftene er registrert som A357 i Runearkivet. Fragment c har tellehakk i to av kantene og på den ene smalsiden står et tegn ✘ etterfulgt av 8–10 “staver”, de fleste med tilsynelatende tilfeldige “kvister” og med punkter midt mellom stavene. På d-fragmentet står et tegn som ligner en lønnrune av kvistrune form (1/2 eller 2/1). Ingen av tegnene kan leses som sikre runer.